

Alta Kraftlag SA
Markveien 46
9509 Alta

Deres ref.:
19/285

Vår ref.:
19-95

Dato:
19.08.2019

Høring NOU2019:11 Enklere merverdiavgift med en sats

Alta Kraftlag avgir her høringsvar på NOU 2019:11, med oppmerksomhet på foreslått fjerning av fritak for merverdiavgift på strømforbruk for husholdninger i Nord-Troms og Finnmark.

Ordningen med fritak har så vidt vi kjenner til eksistert siden 1969. Den er begrunnet med en lengre fyringssesong og et høyere strømforbruk enn resten av landet, grunnet klimatiske forhold.

Alta Kraftlag er bekymret for at departementet her foreslår endringer som vil påvirke økonomien til alle husholdninger i Nord-Troms og Finnmark svært negativt, uten en forutgående politisk debatt. Listen over høringsinstanser er svært mangelfull, og høringen er lite kjent i offentligheten. Videre registrerer vi at høringen inneholder både udokumenterte påstander, «synsing» og direkte feil.

Det vises til utredningens punkt 1.2.3.2 der det står «at andre deler av landet (Oppland og Hedmark) har like høyt strømforbruk uten fritak for merverdiavgift. Husholdninger som er fritatt for merverdiavgift er i Nord-Troms og Finnmark». Videre står det at «Fritaket er ikke målrettet mot de husholdninger som har utfordringer med å betale strømgjengen, og det vil være de husholdninger som har høyest forbruk som får størst fordel av fritaket»

Til utsagnene om forbruk har vi følgende kommentarer:

- Statistikk 08313 fra SSB: Nettoforbruk av elektrisk kraft i husholdninger viser at Finnmark har høyere forbruk enn resten av landet.
- Statistikken fra 1994-2017 viser at Finnmark, målt mot resten av landet, i gjennomsnitt har 35% høyere forbruk av elektrisk kraft i perioden.
- Finnmark målt mot Oppland og Hedmark har i samme periode, 37% høyere gjennomsnittlig forbruk av elektrisk kraft i husholdninger.
- Forbrukstall som vi viser til fra statistikken ligger vedlagt.

Vi ber departementet klargjøre hvilken statistikk som er benyttet, og som ligger til grunn for utredningens punkt 1.2.3.2. Statistikk fra SSB viser at husholdninger i Finnmark har vesentlig høyere forbruk enn resten av landet.

Til utsagnene om målretting har vi følgende kommentarer:

Ordningen med fritak for merverdiavgift, som har eksistert siden 1969, har vi ikke oppfattet som en målrettet ordning mot de husholdninger som har utfordringer med å betale strømrøgningen, vi har heller ikke oppfattet ordningen som et forsøk på å gi en generell økonomisk støtte til husholdninger.

Ordningen, slik vi har oppfattet det, skal kompensere for lengre fyringssesong og dermed høyere kostnader til elektrisk kraft. Tall fra SSB understøtter og viser at husholdninger i Finnmark har høyere forbruk av elektrisk kraft enn resten av landet. Dette er ett av de viktigste bosettingstiltak, og det omfatter alle husholdninger i denne delen av landet.

I samme kapittel (1.2.3.2) står det også at: «Støtte gjennom merverdiavgiften fører til større forbruk av kraft enn ellers, noe som er vridende og gir mindre effektiv ressursbruk. Fritaket i merverdiavgiftssystemet bidrar også til å komplisere regelverket og gir utfordringer knyttet til avgrensning og etterlevelse.»

At fritak for merverdiavgift isolert sett gir økt forbruk for husholdninger kan vi ikke se er underbygget i utredningen. Tvert imot er det til enhver tid stort fokus på «strømsparing», både gjennom media, støtteordninger (Enova mm), og som generelle økonomiske råd til husholdninger.

Det er uttalte politiske mål at resten av samfunnet i større grad skal over på elektrisk kraft som energikilde (biler, fly, ferger). Myndighetene har innført forbud mot oljefyring i større bygg, og det kommer også forbud mot oljefyring i husholdninger fra 2020. Utvalget synes (uten noen henvisninger til undersøkelser) at dette er «vridende», og gir større forbruk og gir mindre effektiv ressursbruk. Utvalget klargjør ikke hva det er «vridende» i forhold til, men det kan oppfattes som negativt at forbrukere legger om til elektrisk kraft som energikilde. Disse påstandene er oppsiktsvekkende i en tid hvor overgang til elektrisk energi er et av hovedvirkemidlene i «klimasaken». Vi stiller spørsmål om hvordan husholdninger i Nord-Norge skal varme opp boligene sine, når verken olje eller elektrisk kraft er foretrukne energikilder.

Dagens ordning er ukomplisert å håndtere og lett å forholde seg til, både for forbrukerne, for oss som håndterer det i det daglige og det antas at det er oversiktlig også for myndighetene.

Ordningen med fritak for merverdiavgift vurderer vi som målrettet og bør videreføres.

Med hilsen
for Alta Kraftlag SA

Odd Levy Harjo
økonomisjef

08313: Nettoforbruk i alt av elektrisk kraft i husholdninger per innbygger (kWh), etter region, statistikkvariabel og år

	Nettoforbruk i alt i husholdninger per innbygger																							
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
01 Østfold	7309	7261	7436	6888	6976	7095	6872	7135	6852	6413	6396	6579	6564	6603	6542	7000	7571	6886	6867	6944	6503	6677	6935	6940
02 Akershus	7794	7944	8140	7509	8256	7667	7466	8440	7601	7156	6497	7184	7159	7285	7350	7571	8127	7193	7443	7456	6949	7271	7373	7412
03 Oslo	8316	8422	7550	8097	7053	8133	6872	6877	6756	6259	6270	6977	7090	7207	6861	6675	7297	6513	6701	6304	5922	6208	6034	6166
04 Hedmark	7250	7313	7570	6929	7083	7012	6896	7372	7791	6108	6237	6369	6357	6453	6870	7561	6728	6957	7261	6951	7251	7587	7791	
05 Oppland	7268	7243	7345	7026	7412	7353	7107	7577	7312	6764	6825	6824	6668	6889	6885	7217	7818	6964	7369	7647	7242	7483	7875	8014
06 Buskerud	7766	7646	7735	7302	6915	7158	7135	6999	7859	6748	6715	6889	6911	7096	7182	7427	8044	7163	7373	7460	6899	7107	7379	7407
07 Vestfold	7820	7754	8411	7503	7917	7884	7576	8045	7637	7033	7144	7374	7209	7169	7157	7441	8070	6958	7249	7511	7036	7178	7607	7403
08 Telemark	8106	8038	8410	7784	8071	8020	7975	8201	7825	7221	7417	7495	7331	7515	7405	7679	8303	7387	7646	7981	7357	7568	7933	7899
09 Aust-Agder	7793	7465	7882	7067	7453	7401	7098	7629	7082	6465	6602	6762	6721	6767	6832	7061	7749	6847	7049	7293	6811	6984	7305	7398
10 Vest-Agder	7541	7843	8508	7070	7451	7185	6919	7426	6981	6203	6708	6512	6573	7036	6667	6822	7457	6637	6794	6901	6387	6620	6767	6945
11 Rogaland	8157	7807	8178	7541	7844	7031	7381	7381	7509	7194	6655	6908	7008	6701	6995	6794	6966	6831	7164	7151	6497	6765	6863	6924
14 Sogn og Fjordane	7202	7214	7235	6641	6996	6745	6936	7041	6460	5937	6577	6555	6299	6640	6662	6839	7404	6700	7032	7198	6576	6920	7118	7075
15 Møre og Romsdal	7134	7528	7490	7504	7950	7277	7465	7697	7142	6384	6584	6874	6545	7009	6887	6917	7505	6797	7253	7256	6776	7052	7216	7189
16-17 Sør- og Nord-Trøndelag	7470	7331	7971	7150	6885	6969	7057	7050	6804	6262	6434	6544	6341	6555	6290	6344	6879	6115	6526	6603	6271	6441	6737	6729
18 Nordland	8634	8781	8385	8629	8614	8729	10054	9643	8550	8082	8185	8462	8308	8331	8487	8874	8072	8618	8534	8357	8527	8815	8770	8770
19 Troms - Romsa	8758	8579	9355	9078	9186	9239	9094	9246	8986	8451	8596	8865	8715	8569	8676	8927	9192	8230	8904	8733	8802	8771	8892	9055
20 Finnmark - Finnmarku	9608	9687	9657	9492	9927	10070	9645	9922	9788	8962	9177	9378	9570	9380	9921	10057	10218	9259	10270	9511	9714	9904	10157	10634
Snitt Hedmark og Oppland	7259	7278	7458	6978	7248	7183	7002	7475	7552	6436	6531	6597	6513	6671	6669	7044	7690	6846	7163	7454	7097	7367	7731	7903
Snitt hele landet x Finnmark og Troms	7696	7694	7853	7377	7502	7441	7404	7638	7319	6651	6769	6977	6835	7046	6970	7156	7744	6913	7217	7303	6831	7076	7300	7328
Finnmark - differanse til Hedmark/Oppland	2349	2409	2200	2515	2680	2888	2644	2448	2237	2526	2646	2782	3058	2710	3252	3014	2529	2413	3107	2057	2618	2537	2426	2732
Differanse i prosent	32 %	33 %	29 %	36 %	37 %	40 %	38 %	33 %	30 %	39 %	41 %	42 %	47 %	41 %	49 %	43 %	33 %	35 %	43 %	28 %	37 %	34 %	31 %	35 %
Finnmark - diff. til landssnitt x Finnmark/Tron	1912	1993	1804	2115	2425	2629	2241	2284	2469	2311	2409	2401	2735	2334	2951	2901	2474	2346	3053	2208	2883	2828	2857	3306
Differanse i prosent	25 %	26 %	23 %	29 %	32 %	35 %	30 %	30 %	34 %	35 %	36 %	34 %	40 %	33 %	42 %	41 %	32 %	34 %	42 %	30 %	42 %	40 %	39 %	45 %